

Øst-Timor mener Norge må ta ansvar for påstått svindel

- Alle kan gjøre feil. Det har vi forståelse for, så lenge man tar ansvar for feilen, og setter i verk de nødvendige tiltak, sier en høytstående kilde i Øst-Timors regjeringsapparat.

[Carl Alfred Dahl](#)

Oppdatert: 25.aug. 2014 15:20

Nå gransker Utenriksdepartementet sammen med Øst-Timor hvordan Norge kunne sende en dømt storsvindler som rådgiver til det fattige landet.

Søndag skrev Aftenposten om advokat Bobby Boye, den notoriske svindleren fra Nigeria som ble ansatt av Finansdepartementet i Norge og sendt til Øst-Timor for å hjelpe det fattige landet med å sikre seg skatteinntekter fra olje- og gassressurser. Nå sitter Boye i husarrest i New Jersey i USA, siktet for å ha svindlet Øst-Timor for 3,51 millioner dollar, tilsvarende drøyt 20 millioner kroner.

Boye benekter det han er siktet for. Finansdepartementet beklaget i går at de ikke gjorde en grundig nok bakgrunnsjekk av Boye før han ble ansatt.

- Utnytter vår posisjon

Øst-Timor er et av verdens nyeste land, opprettet i 2002 etter mange år i krig og under indonesisk okkupasjon.

En høytstående kilde i Øst-Timors regjeringsapparat sier til Aftenposten at de har lært mye om å styre et land det siste tiåret.

- Over tid har vi dessverre erfart at noen land og individer utnytter vår posisjon. Vi har heldigvis store petroleumsressurser, men dessverre skaper dette motivasjon for oljeselskaper, myndigheter og individer til å utnytte oss. Vi må bli mer pågående når det gjelder hvem vi tar imot hjelp av.

- Flere forsøk på å bli utnyttet

Anonymiteten gir kilden muligheten til å ordlegge seg ørlite mindre diplomatisk enn ellers.

- Hvordan påvirker denne saken forholdet til Norge?

- Vi er takknemlige for alt Norge har gjort for oss. Alle kan gjøre feil. Det har vi forståelse for, så lenge man tar ansvar for feilen, og setter i verk de nødvendige tiltak.

- Mener du Norge har et erstatningsansvar i denne saken?

- Vi har lært mye det siste tiåret, etter flere forsøk på å bli utnyttet. Dette er ett eksempel vi ikke hadde forventet. Noen land utnytter oss, men det inkluderer ikke nødvendigvis Norge, sier kilden.

Norges utenriksdepartement opplyser at den sentrale kontrollenheten bistår Øst-Timor i granskningen.

- Utrolig at det går an

Øyvind Halleraker, Høyres utenrikspolitiske talsmann og nestleder i Stortingets utenrikskomité, vil ikke kommentere ansvarsfordeling før saken er ferdig etterforsket.

- Det må vi ta når dommen eventuelt kommer. Men jeg er enig med vedkommende i Øst-Timor om at det er sånne ting vi må lære av. Det er nesten utrolig at det går an. Bare man er frekk nok, er det mulig å få til det meste. Det betyr nok at vi må være mer årvåkne, sier han.

Han håper ikke saken vil skade forholdet mellom de to landene.

- Vi har hatt et veldig positivt og løfterikt samarbeid. Norge har bidratt med hjelp på relevante områder, sier han.

Aftenposten kunne søndag avsløre at den nigerianske advokaten Bobby Boye (51) siden slutten av 1990-tallet har drevet svindel, CV-juks, dokumentfalsk, tyveri og hvitvasking av penger.

I 2010 ble han ansatt av Finansdepartementet i Norge, og sendt til Øst-Timor som del av bistandsprogrammet Olje for Utvikling.

Ifølge FBI sørget han for at oppdrag for 3,51 millioner dollar havnet hos advokatfirmaet Opus & Best i New York, som Boye selv eide og kontrollerte.

FBI mener Boye har brukt pengene på fire eiendommer, tre luksusbiler (en Rolls-Royce, en Bentley og en Range Rover) og to klokker.

Bobby Boye sitter i husarrest i påvente av rettssaken mot ham, og nekter for å ha gjort det han er siktet for.

Det avdekkes flest CV-feil hos jobbsøkere med lav kompetanse.

Finner feil i hver fjerde CV-sjekk

Finansdepartementet ble lurt trill rundt av storsvindleren Bobby Boyes CV.

[Jeanette Sjøberg](#)

Oppdatert: 25.aug. 2014 15:20

- Det burde være helt naturlig å foreta en ID-sjekk av kandidater til høyt lønnede stillinger i Norge, mener Robert Leite, som gjennom selskapet Meditor AS jobber med bakgrunnssjekk av jobbkandidater.

Søndag skrev Aftenposten om den nigerianske advokaten Bobby Boye, som hadde en imponerende CV som bare delvis lot seg bekrefte. Likevel ble han ansatt av det norske finansdepartementet.

Han hadde blant annet vært dømt for dokumentfalsk, tyveri og hvitevasking og brukt flere identiteter. Og han har oppgitt å ha bachelorgrad i jus fra et prestisjetungt universitet i Cambridge. Det stemmer ikke, når Aftenposten får sjekket studentregisteret ved St. John's College, Cambridge.

«Det hender en gang i blant at enkelte hevder å ha studert her når de ikke har gjort det», skriver bibliotekar ved studiestedet, Fiona Colbert, i en e-post til Aftenposten.

Feil om tid mest vanlig

Selskapene Semac og Meditor er to norske selskaper som gjennomfører bakgrunnssjekk før ansettelser for hundrevis av norske bedrifter.

- Vi finner feil i hver fjerde sjekk vi gjør. Det kan være feil oppgitt varighet i arbeidsforhold, eller feil på tittel, innhold og ansvarsområder. 10–15 prosent av feilene vi finner er alvorlige, for

eksempel ved at kandidatene påstår at de har en utdanningsgrad de ikke har, sier Robert Leite, daglig leder i Meditor.

Det offentlige henger etter

Han sier olje- og gassbransjen, finansbransjen og rekrutteringsbransjen er flinkest i klassen med rutiner for bakgrunnssjekk, mens det offentlige henger etter. Han mener det er fullt mulig å unngå å bli lurt av feilaktige CV-er.

- Bakgrunnsjekker er fremdeles ikke så utbredt i Norge. Men det er veldig lett å sjekke om utdannelse stemmer. Det er bare å kontakte de aktuelle skolene. Det å sjekke en persons ID burde også være helt naturlig for bedrifter som skal ansette personer med millionlønn. Det er naturligvis vanskeligere å sjekke om det er hull på CV-en, og det de ikke oppgir, sier Leite.

Tidkrevende å sjekke

Daglig leder Hans Erling Stausland i Semac mener mangelfull bakgrunnskontroll skyldes at det er tidkrevende for bedrifter og at det krever kompetanse. Han uttaler seg på generell basis, og kan ikke si noe om hva som kan ha vært mangelfullt i den aktuelle saken.

- I en rekrutteringsprosess vil behovet for å få en person på plass og det personlige inntrykket rekruttereren får av kandidaten enkelte ganger overskygge behovet for bakgrunnssjekk. Derfor bør bedrifter bygge opp denne kompetansen hos en objektiv, uavhengig, part i egen organisasjonen eller en ekstern part som ikke har med ansettelsen å gjøre, sier Stausland.

På bakgrunn av de kontrollene de gjør for bedriftskunder, ender 14 prosent av de sjekkede med ikke å bli ansatt på grunn av negative funn.

Les også: [Slik bør CV-bildet ditt ikke se ut](#)

Lav kompetanse = mest juks

- Statistisk sett ser vi at de med høy kompetanse innen arbeidserfaring og utdannelse har lavere avvik på oppgitt informasjon enn de med lav kompetanse. De med ledererfaring og høy utdannelse blir ofte kun sjekket på om formell kompetanse stemmer, de blir ikke sikkerhetssjekket på andre områder som tyveri, rus, vold og vanskelig personlighet. Det kvier mange seg for, sier Stausland.

Et av de mest kjente eksemplene her i Norge, var da helsetopp Liv Løberg ble avslørt for å ha jukset med CV-en.

Hun hadde blant annet oppgitt en siviløkonomutdannelse fra et prestisjetungt London-universitet og arbeidserfaring som sykepleier og anestesilege i Stockholm som viste seg ikke å stemme.

DNB, Telenor og Statoil er blant selskapene som har innført omfattende bakgrunnssjekk av alle som søker jobb, nettopp fordi jobbsøkere er blitt tatt i grove løgner på CV-en.

Publisert: 25.aug. 2014 13:04